

paa Sagens nærværende Standpunkt ikke be-
domme.

Jeg tillod mig ved Sagens 1ste Behandling foreløbigt at imødegaae en Beregningsmaade, som af et æret Medlem var opstillet, hvorefter den Gjenstand, som nu egentlig alene foreligger til Antagelse eller Forkastelse, skulde andrage om trent 170,000 Rbd. for Statskassen. Jeg tillod mig at imødegaae den saa godt, som jeg dengang kunde gjøre det; jeg stillede tillige i Udsigt, at jeg, saavidt muligt, vilde bestræbe mig for ved nøiere Beregninger at godtgjøre, at denne Sum ikke var rigtig. Det har imidlertid vist sig, hvad jeg tillige yttrede, der muligt vilde blive Tilfældet, at det var ugjortligt, nøiagtigt at beregne, hvad Forskjellen vil blive for det yngre Krongods, efter som Resol. af 1ste Juli 1846 eller Lovforslaget følges; men jeg kan tilføie, at Domainedirecteuren, hvis Uttringer jeg herom har modtaget, antager fremdeles, at den Beregning, jeg nys nævnte, ikke holder Stand, idet han fremdeles er af den Mening, at de høie Indfæstninger, som inden Resol. af 1ste Juli 1846 kom til Anvendelse, paa Frederiksgave og Flenstofte Godser stedse ere blevne erlagte i Tilfælde af Fæstledighed, og som ligeledes have Egnens Brug for sig i Byen, ville medføre, at Lovforslagets Anvendelse paa Frederiksgave og Flenstofte Godser, formedelt den særegne Vægt, der ifølge den hele Bestemmelse i § 2 er lagt paa Indfæstningerne, vil langt fra blive saa ugunstig for Statskassen, som Tilfældet er med Hensyn til det gamle Krongods. Hvad Bjørnsholms Gods angaaer, da er det ligeledes der, som jeg tillod mig under Sagens 1ste Behandling at antyde, saaledes, at en Anvendelse af Resol. af 1ste Juli 1846 paa dette Gods meget let vil blive ugunstigere for Statskassen end Lovforslaget, idet de Arvefæstetarationer, som hidtil have fundet Sted der i Genhold til Resol. af 1ste Juli 1846, have ført til saa lave Værdiansættelser, at det er meget sandsynligt, at Statskassen, langt fra at vinde, endogsaa kan tabe ved, at det blev ved Resol. af 1ste Juli 1846, imedens denne Resolution, vel at mærke, paa ingen Maade er passende for Bjørnsholms Gods, fordi Arvefæste overhovedet ikke er vel seet idetmindste i den Egn

af Jylland, og fordi Bønderne under alle Omstændigheder have ondt ved at tilvejebringe de Contanter, som Resol. af 1ste Juli 1846 gjør Fordring paa, naar det simple Fæste gaar over til Arvefæste. Jeg seer mig saaledes ikke istand til nærmere ved Tal at godtgjøre, hvorledes Forskjellen i den omhandlede Henseende virkelig vil stille sig for Statskassen. Jeg kan i den Henseende henholde mig til, hvad en æret Landssthingsmand fra Falster (Stampe) udtalte, at en saadan Fordring heller ikke egentlig er til at opfylde. Jeg troer ogsaa, at det, som det egentlig kommer an paa i denne Sag, ikke er Pengespørgsmaalet; jeg troer, at Enhver føler, at det er noget Andet og Mere, hvorom her handles, end det blotte simple Pengespørgsmaal, og det saameget mere, som der ikke er Spørgsmaal om at udgive nogen Sum eller om at opgibe en Sum, som man i en meget nær Fremtid kunde faae ind; thi det er meget problematisk, om Resol. af 1ste Juli 1846, naar den skal fastholdes paa disse Godser, virkelig i en meget nær Fremtid vil føre til den Indtægtsforøgelse for Statskassen, som man efter den opstillede Beregning kunde vente sig. Jeg troer saameget mere at kunne gaae ud fra, at Pengespørgsmaalet ikke er det Væsentlige i denne Sag, som det ærede Udvalg ellers neppe vilde være knumret til det Resultat ved sin Indstilling, som det er kommet til, efter, paa den anden Spalte i sin Betænkning, at have udtalt sin Overbeviisning om, af hvor særdeles megen Vægt det anser det at være, at Selveieendom snarest muligt indføres paa Statens Godser. Jeg troer ogsaa at kunne fravige dette blotte finantzielle Hensyn, naar jeg seer hen til det ærede Udvalgs Formands og Ordførers Udtalelse under Sagens foregaaende Behandling, at Regjeringen i 1846 havde fundet, at Sagens finantzielle Betydning ikke var stor nok til, at man dengang skulde gjøre nogen Forskjel imellem det ældre og det yngre Krongods, uagtet Forskjellen jo naturligtvis dengang var meget større end de 170,000 Rbd., hvorom der nu i det Høieste kan være Spørgsmaal. Jeg tillod mig under Sagens foregaaende Behandling at oplyse, at Forskjellen ved den samme Beregningsmaade dengang blev c. 300,000 Rbd. Det andsede Regjeringen